

Droga św. Jakuba w Polsce. Kalendarium wydarzeń: styczeń–lipiec 2015 r.

W prezentowanym kalendarium zebrano wybrane najważniejsze wydarzenia związane z kultem św. Jakuba Starszego Apostoła w Polsce i rozwojem polskich odcinków *Camino de Santiago* w okresie od 1 stycznia 2015 do 31 lipca 2015 roku¹.

6 stycznia 2015 r.: Noworoczna Pielgrzymka Małopolską Droga św. Jakuba do Sanktuarium Diecezjalnego św. Jakuba Ap. w Więclawicach Starych. Organizatorzy: Bractwo i parafia św. Jakuba w Więclawicach Starych.

18 stycznia 2015 r.: Msza św. w kościele św. Jakuba w Kłodawie Gdańskiej i przejście szlakiem Pomorskiej Drogi św. Jakuba do sanktuarium Matki Bożej w Trąbkach Wielkich.

22 stycznia 2015 r.: **Kazimierz Michał Ujazdowski**, dolnośląsko-opolski poseł do Parlamentu Europejskiego, został wiceprzewodniczącym parlamentarnej Intergrupy ds. Drogi św. Jakuba, której celem jest promocja szlaków prowadzących do Santiago de Compostela we wszystkich krajach Unii Europejskiej.

31 stycznia – 1 lutego 2015 r.: V Pielgrzymka Narciarska Beskidzką Droga św. Jakuba. Trasa: Jaworze Nałęże – Łazek – Czupel – Błatnia (nocleg) – Stołów – Klimczok – sanktuarium Matki Bożej na Górcie – sanktuarium św. Jakuba w Szczyrku. Organizator: Bractwo św. Jakuba w Szczyrku.

¹ Prezentowane kalendarium opracowano na podstawie informacji zamieszczonych m.in. na stronach internetowych parafii pw. św. Jakuba w Polsce, Bractwa św. Jakuba w Szczyrku, Bractwa św. Jakuba Ap. w Więclawicach Starych, Bractwa św. Jakuba przy Sanktuarium Bożego Grobu w Przeworsku, Stowarzyszenia „Przyjaciele Dróg św. Jakuba w Polsce”, Biura Nyskiej Drogi św. Jakuba, Biura Prasowego Jasnej Góry, Katolickiej Agencji Informacyjnej, Ordynariatu Polowego Wojska Polskiego, Ośrodka Chopinowskiego w Szafarni i Golubsko-Dobrzyńskiej Organizacji Turystycznej, a także miast, gmin, powiatów przez który przebiega Jakubowy Szlak, jak również własnych obserwacji i badań terenowych.

9 lutego 2015 r.: po długiej i ciężkiej chorobie zmarł śp. Jerzy Piejko – caminowicz, jeden ze współorganizatorów i znakujących Podkarpacką Drogę św. Jakuba *Via Regia*, opiekun szlaku, wielki miłośnik *Camino de Santiago*, założyciel i członek Kapituły Bractwa św. Jakuba przy Sanktuarium Grobu Bożego w Przeworsku.

13 lutego 2015 r.: gościem spotkania członków Bractwa św. Jakuba Ap. i miłośników Drogi św. Jakuba w sanktuarium św. Jakuba Ap. w Więclawicach Starych był autor pieśni »Ultreia!« Jaen Claude Benazet. Po Mszy św. sprawowanej w sanktuarium św. Jakuba odbył się koncert chóru Kolegiaty św. Anny w Krakowie – Scholae Cantorum Cracoviensis pt. „«Ultreia!» za wstawienictwem św. Jakuba”. Po koncercie, w sali konferencyjnej odbyło się spotkanie z Jeanem, który opowiedział nam o genezie pieśni „Ultreia!” i zaśpiewał hymn pielgrzymów.

20/21 lutego 2015 r.: Nocna Droga Krzyżowa szlakiem Małopolskiej Drogi św. Jakuba z Krakowa do sanktuarium św. Jakuba Ap. w Więclawicach Starych w intencji Światowych Dni Młodzieży «Kraków 2016». W I piątek Wielkiego Postu grupa ponad 100 pielgrzymów z różnych regionów Małopolski pielgrzymowała z sanktuarium *Ecce Homo* św. Brata Alberta w Krakowie do sanktuarium św. Jakuba Ap. w Więclawicach Starych uczestnicząc w Nocnej Drodze Krzyżowej. Pątnicy pokonali ponad 16 km odcinek Małopolskiej Drogi św. Jakuba modląc się o dobre przygotowanie i duchowe owoce Światowych Dni Młodzieży «Kraków 2016». W nabożeństwie uczestniczył także ks. bp Damian Muskus OFM – Koordynator Generalny Komitetu Organizacyjnego ŚDM 2016. Nocna Droga Krzyżowa zakończyła się tuż po północy Mszą św. w sanktuarium św. Jakuba Ap. w Więclawicach Starych. Eucharystii przewodniczył ks. bp Damian Muskus OFM. W homilii hierarcha podkreślił, że chrześcijaństwo jest nierozłącznie związane z pielgrzymowaniem: „Sam Jezus nie troszczył się o dom, o jakąś domową stabilizację, o domowe ciepło. Ciągle był w drodze. Zapraszał też wszystkich napotkanych na drodze, aby szli za nim. Najpierw Apostołów, potem pozostałych uczniów. Pan Jezus nie chciał, by jego uczniowie byli domatorami. Wyjście z domu jest właściwym kierunkiem rozwoju człowieka. Droga, którą przemierzamy, pomaga człowiekowi rozwinąć skrzydła, pomaga zdobyć nowe doświadczenia, pomaga budować relacje z drugim człowiekiem. Kiedy człowiek kryje się w domu, kiedy człowiek zaczyna troszczyć się tylko o siebie, tym samym traci szansę na swój rozwój” – zaznaczył Ks. Biskup. Odnosząc się do nabożeństwa Drogi Krzyżowej, koordynator przygotowań do ŚDM 2016 zaznaczył: „Nasze pielgrzymowanie jest nie tylko wyrazem pobożności pasyjnej, ale również świadectwem, które daliśmy światu, że nadzieja

przetrwania nie jest szczytem naszych marzeń, że pragniemy iść przez życie mając nadzieję żywą. Nadzieję, która źródło ma w samym Jezusie. Modlimy się więc dzisiaj, aby równie wielka nadzieja przyprowadziła młodych z całego świata do Krakowa w przyszłym roku, na spotkanie z Jezusem i Jego namiestnikiem. Modlimy się dzisiaj, by nadzieja otworzyła nasze domy i gościnnymi uczyniła nasze serca". Organizatorzy: Bractwo i parafia św. Jakuba Ap. w Więclawicach Starych, parafia pw. św. Małgorzaty w Raciborowicach, Gmina Michałowice, Gmina Zielonki oraz Ochotnicza Straż Pożarna Gmin Michałowice i Zielonki.

21 lutego 2015 r.: II etap Pielgrzymki „ubogą Drogą” św. Jakuba z Warszawy do Gniezna w intencji beatyfikacji Sługi Bożego Stefana kard. Wyszyńskiego. Pielgrzymi przeszli odcinek z Kępy Polskiej do Dobrzyń nad Wisłą. Kolejne etapy pielgrzymki zorganizowano: 21–22 marca 2015 r. (Dobrzyń nad Wisłą – Siniarzewo), 11–12 kwietnia 2015 r. (Siniarzewo – Kruszwica – Strzelno) oraz 22–24 maja (Strzelno – Mogilno – Trzemeszno – Niechanowo – Gniezno). Patronat honorowy nad pielgrzymką objął bp polowy WP Józef Guzdek. Organizatorzy: Pielgrzymi Jakubowi z Ordynariatu Polowego WP oraz Stowarzyszenie „Przyjaciele Dróg św. Jakuba w Polsce”.

5 marca 2015 r.: Sesja Naukowa Colloquia Lubuskie pt. „Przez architekturę mówią wieki” poświęcona historii diecezji lubuskiej w średniowieczu oraz problemom związanym z ratowaniem kościoła św. Jakuba w Ośnie Lubuskim. Patronat honorowy ks. bp Stefan Regmunt – ordynariusz diecezji zielonogórsko-gorzowskiej. Organizatorzy: parafia św. Jakuba w Ośnie Lubuskim, Burmistrz Miasta Ośno, Stowarzyszenie Bractwo św. Jakuba Oddział w Ośnie Lubuskim i zielonogórski Oddział Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana”.

13/14 marca 2015 r.: Podkarpacka Ekstremalna Droga Krzyżowa – jedna z tras prowadziła szlakiem Drogi św. Jakuba *Via Regia*, z Jarosławia do sanktuarium Bożego Grobu w Przeworsku.

14 marca 2015 r.: Konferencja „Między Gdańskiem a Santiago” w Bibliotece Gdańskiej Polskiej Akademii Nauk i kościele św. Jakuba w Gdańsku.

15 marca 2015 r.: inauguracja „Niedzielnego Pielgrzymowania Drogą św. Jakuba z Jasnej Góry do sanktuarium św. Jana Pawła II w Krakowie” w intencji Światowych Dni Młodzieży «Kraków 2016». Grupa 43 pątników rozpoczęła w sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze pielgrzymkę do kościoła św. Idziego w Zrębicach. Kolejne etapy pielgrzymki zorganizowano: 26 kwietnia 2015 r. (Zrębice – Leśniów – Mirów), 17 maja 2015 r. (Mirów – Skarżyce – Podzamcze), 20 czerwca 2015 r. (Podzamcze – Pilica – Stara Wieś), 21 czerwca 2015 r. (Stara Wieś – Mie-

chów – Jaksice – Przesławice) oraz 25 lipca 2015 r. (Przesławice – Więclawice Stare). Patronat honorowy nad „Niedzielnym pielgrzymowaniem Droga św. Jakuba” objęli: ks. kard. Stanisław Dziwisz, ordynariusz archidiecezji krakowskiej, ks. abp Wacław Depo, ordynariusz archidiecezji częstochowskiej, ks. bp Jan Piotrkowski, ordynariusz diecezji kieleckiej oraz ks. Biskup Damian Muskus OFM – Koordynator Generalny Światowych Dni Młodzieży «Kraków 2016». Organizator: Bractwo św. Jakuba Ap. w Więclawicach Starych.

27/28 marca 2015 r.: Ekstremalna Droga Krzyżowa szlakiem Małopolskiej Drogi św. Jakuba z Skalbmierza do Wiślicy w intencji Światowych Dni Młodzieży „Kraków 2016». Organizatorzy: parafia św. Jana Chrzciciela w Skalbmierzu oraz sanktuarium Matki Bożej Łokietkowej w Wiślicy.

27/28 marca 2015 r.: Ekstremalna Droga Krzyżowa na trasach Drogi św. Jakuba: Mosina – Lubiń; Gogolin – Góra św. Anny oraz Warszawa Ursus – Niepokalanów.

11 kwietnia 2015 r.: XI Pielgrzymka Piesza z Kolegiaty Głogowskiej do „Źródła św. Jakuba” w sanktuarium w Jakubowie. Pielgrzymka rozpoczęła obchody 10-lecia otwarcia pierwszego odcinka *Camino de Santiago* w Polsce. Organizatorzy: Parafia i Bractwo św. Jakuba w Jakubowie.

11–12 kwietnia 2015 r.: Pielgrzymka Droga św. Jakub z Sączowa do Zbrosławic. Organizatorzy: Górnośląski Klub Przyjaciół Camino, Zagłębiowski Klub Przyjaciół Camino, Stowarzyszenie „Przyjaciele Dróg św. Jakuba w Polsce” i Przyjaciele Camino z Opolą.

12 kwietnia 2015 r.: inauguracja „Niedzielnego Pielgrzymowania Podkarpacką Droga św. Jakuba *Via Regia*”. Pielgrzymkę rozpoczęto w Przemysłu, skąd grupa pielgrzymów wyruszyła do sanktuarium Niepokalanej Matki Dobrej Nadziei w Tuligłowach.

Kolejne etapy pielgrzymki zorganizowano: 17 maja 2015 r. (sanktuarium Niepokalanej Matki Dobrej Nadziei w Tuligłowach – sanktuarium Matki Bożej w Jarosławiu), 14 czerwca 2015 r. (sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Jarosławiu – sanktuarium Grobu Bożego w Przeworsku) i 17 lipca 2015 r. (sanktuarium Grobu Bożego w Przeworsku – Łańcut).

Patronat honorowy nad „Niedzielnym pielgrzymowaniem Podkarpacką Droga św. Jakuba *Via Regia*” objęli: ks. abp Józef Michalik, ordynariusz archidiecezji przemyskiej, ks. bp Jan Wątroba, ordynariusz diecezji rzeszowskiej oraz Marszałek Województwa Podkarpackiego Władysław Ortyl. Organizator: Bractwo św. Jakuba Apostoła przy Sanktuarium Grobu Bożego w Przeworsku.

22 kwietnia 2015 r.: inauguracja sezonu pielgrzymkowego na Górnym Śląsku w bazylice w Piekarach Śląskich oraz przejście Droga św. Jakuba

z Sączowa do Piekar Śląskich. **Organizator:** Górnośląski Klub Przyjaciół Camino.

25 kwietnia 2015 r.: VIII Ogólnopolska Pielgrzymka Parafii Jakubowych i czcicieli św. Jakuba Starszego Apostoła na Jasną Górę oraz otwarcie Jasnogórskiej Drogi św. Jakuba z Częstochowy do Piekar Śląskich. W pielgrzymce uczestniczyło około 300 osób – czcicieli św. Jakuba z całej Polski. Uroczystej Mszy św. odprawionej przed cudownym obrazem Matki Bożej Częstochowskiej przewodniczył ks. bp Krzysztof Zadarko – Przewodniczący Rady Konferencji Episkopatu Polski ds. Migracji, Turystyki i Pielgrzymek. W homilii Ks. Biskup wielokrotnie odwoływał się do pielgrzymowania Drogą św. Jakuba: „Gdy czyta się pamiętniki caminowiczów, pamiętniki tych, którzy zdążają do Santiago de Compostela, zdążają przez całą Europę, to bardzo łatwo możemy znaleźć, i to bardzo szybko, już w pierwszych dniach ich pielgrzymowania, takie wielkie westchnienia, jak to, że camino uczy pokory. Pokora, która jest wolnością od nierozumnych pretensji i niezwykle poważnych głębokich przekonań o sobie, że na wszystkim się znamy sprawia, że człowiek otwiera się na Pana Boga, otwiera się na rzeczywistość, która do tej pory wydawała się niby powszechnie znana, ale jednak nie stawała się najważniejsza w moim życiu. Pokora, która ciągle wymaga pracy, namysłu, i ciągle potrzebuje jakiegoś wzorca. (...) Niech pokora będzie znakiem wszystkich tu przybywających, znakiem rozpoznawczym wszystkich chrześcijan, znakiem rozpoznawczym Kościoła i wszystkich głoszących Ewangelię. Niech będzie znakiem rozpoznawczym Polaków, którzy tutaj, w tym miejscu odkrywają swoją tożsamość, i którzy niech pięknie, bo pokornie, dają o tym świadectwo na co dzień” – podkreślił ks. bp Krzysztof Zadarko².

25 kwietnia 2015 r.: Wiosenne Camino z katedry św. Jakuba w Olsztynie do sanktuarium Matki Bożej w Gietrzwałdzie. Organizator: Fundacja IDŻ Dalej.

25 kwietnia 2015 r.: Przejście Nyską Drogą św. Jakuba z Skoroszyca do Grodkowa.

26 kwietnia 2015 r.: Przejście z Gorzycy do Brunowa. Organizatorzy: Zarząd Oddziału Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Lubinie, Parafia pw. św. Jakuba w Brunowie i Rada Sołecka w Gorzycy.

maj – lipiec 2015 r.: znakowanie Beskidzkiej Drogi św. Jakuba na trasie: Stary Sącz – Limanowa – Pasierbiec – Szczyrzyc – Raciechowice – Myśle-

² Źródło: www.jasnagora.com/wydarzenie-9299 [pozyskano 15 V 2015 r.].

nice – Kraków oraz Eliaszkówka – Piwniczna – Stary Sącz. Organizatorzy: Bractwo św. Jakuba w Szczyrku, Parafia św. Jakuba w Raciechowicach, Stowarzyszenie „Przyjaciele Dróg św. Jakuba w Polsce” w ramach projektu „Małopolska Gościnna”.

16–17 maja 2015 r.: Rowerowy Weekend po *Via Regia*. Trasa: Toszek – Góra Św. Anny – Opole. Organizatorzy: Górnośląski i Zagłębiowski Klub Przyjaciół Camino, Przyjaciele Camino z Opola oraz Stowarzyszenie „Przyjaciele Dróg św. Jakuba w Polsce”.

16–17 maja 2015 r.: Pielgrzymka Lubelską Drogą św. Jakuba z Kraśnika do Annapola. Organizator: Lubelskie środowisko Caminowiczów.

18 maja – 22 czerwca 2015 r.: przez teren Polski – trasą Drogi Polskiej, Wielkopolskiej Drogi św. Jakuba i Dolnośląskiej Drogi św. Jakuba pielgrzymowali pątnicy, którzy od 5 maja wędrują z Góry Krzyży na Litwie do Santiago de Compostela. Pielgrzymka Litwinów jest aktem prośby o Miłosierdzie Boże w ramach obchodów Roku Życia Konsekwowanego. W trakcie pielgrzymki pątnicy modlą się za Kościół katolicki, rodziny, młodzież i pokój na świecie oraz uzyskanie odpustu zupełnego. Do grobu św. Jakuba w Santiago de Compostela pielgrzymi planują dotrzeć 16 października 2015 r.

23 maja 2015 r.: Pielgrzymka Nyską Drogą św. Jakuba z Żelaznej do Skorogoszczy.

29–31 maja 2015 r.: Konferencja Naukowa „Camino Polaco. Teologia – Sztuka – Historia – Teraźniejszość” w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Organizatorzy: Pracownia Szlaku św. Jakuba działająca na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Instytut Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

czerwiec – lipiec 2015 r.: znakowanie Miechowskiej Drogi św. Jakuba z sanktuarium Grobu Bożego w Miechowie do sanktuarium św. Jakuba Ap. w Węclawicach Starych. Prace wykonali członkowie Bractwa św. Jakuba Ap. w Węclawicach Starych oraz pracownicy gminy Michałowice.

Warto zaznaczyć, że od XII wieku przez następne stulecia, do Miechowa pielgrzymowało tysiące osób, aby pomodlić się przy kopii jerozolimskiej kopii Grobu Chrystusa, zbudowanej przez bożogrobców przy romańskim kościele. Sanktuarium w Miechowie należało w średniowieczu do najważniejszych ośrodków pielgrzymkowych na ziemiach Polski. Wysoka ranga sanktuarium wiązała się nie tylko z głównym obiektem kultu, tj. kaplicą Świętego Grobu, ale również z możliwością uzyskania w ośrodku takich samych odpustów jakie uzyskiwali pielgrzymi w bazylice Grobu Bożego w Jerozolimie. Długość Miechowskiej Drogi św. Ja-

kuba z bazyliki Grobu Bożego w Miechowie do Starego Miasta w Krakowie wynosi 51 km. Miechowski Szlak Jakubowy łączy się w lesie Goszcza z Małopolską Droga ą św. Jakuba prowadzącą z Sandomierza.

4–7 czerwca 2015 r.: pielgrzymka Dolnośląską Droga ą św. Jakuba w ramach uroczystości związanych z 10. rocznicą otwarcia pierwszego w Polsce odcinka *Camino de Santiago*. Organizator: Bractwo św. Jakuba w Szczyrku.

6 czerwca 2015 r.: III Piekarski Festiwal „Na pielgrzymich szlakach” w auli Bazyliki Piekarskiej w Piekarach Śląskich. W trakcie festiwalu zaprezentowano m.in. Jasnogórską Droga ą św. Jakuba z Częstochowy do Piekar (aut. Dariusz Jurek i Krzysztof Lerski) oraz *Camino* na Górnym Śląsku – *Via Regia* (aut. Piotr Kędziński).

13 czerwca 2015 r.: Pieszna pielgrzymka Droga ą św. Jakuba ze Zbrostawic do Toszka. Organizatorzy: Górnoszląski Klub Przyjaciół Camino oraz Gmina Zbrostawice.

13 czerwca 2015 r.: Rajd „Szlakiem Świętego Jakuba” na trasie: Rokitno – Kalsko – Międzyrzecz. Organizator: Oddział PTTK Ziemi Gorzowskiej.

18 czerwca 2015 r.: promocja Podkarpackiej Drogi św. Jakuba *Via Regia* na I Kongresie Stowarzyszeń Regionalnych Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie. Informacje o podkarpackim Szlaku Jakubowym zaprezentowali członkowie Bractwa św. Jakuba Apostoła przy Sanktuarium Grobu Bożego w Przeworsku.

19 czerwca 2015 r.: w Centrum św. Jakuba w Olsztynie odbyła się prezentacja Łukasza Bardzińskiego z pielgrzymki Camino Primitivo w 2013 r. Organizator: Fundacja IDŹ Dalej.

20 czerwca 2015 r.: Przejście odcinkiem Camino Polaco ze Starych Jabłonek do Ostródy. Fundacja IDŹ Dalej.

20–21 czerwca 2015 r.: wędrówka Droga ą św. Jakuba *Via Regia* z Opola do Skorogoszczy.

27–28 czerwca 2015 r.: Dwudniowa pielgrzymka Kłodzką Droga ą św. Jakuba z Międzygórza przez Kłodzko do Wambierzyc.

28 czerwca 2015 r.: Uroczysta Msza św. w sanktuarium św. Jakuba w Jakubowie z okazji 10. rocznicy otwarcia pierwszego odcinka Szlaku Jakubowego w Polsce – Dolnośląskiej Drogi św. Jakuba. Mszy św. przewodniczyli ks. bp Paweł Socha z Zielonej Góry oraz ks. bp Marek Mendyk z Legnicy. W uroczystościach uczestniczyli członkowie Bractw św. Jakuba, miłośnicy Drogi św. Jakuba, caminowicze z różnych zakątków Polski oraz pielgrzymi, którzy 19 czerwca 2015 r. wyruszyli do Jakubowa z gnieźnieńskiej katedry.

29 czerwca – 3 lipca 2015 r.: kontynuacja pielgrzymki do grobu św. Jakuba w Santiago de Compostela rozpoczętej w marcu ubiegłego roku w sanktuarium św. Jakuba Ap. w Więclawicach Starych. Jest to wyjątkowa pielgrzymka, gdyż została rozłożona na kilkanaście tygodniowych etapów i trwała będzie do 2021 roku – wówczas bowiem w Santiago de Compostela obchodzony będzie Święty Rok Jakubowy. W ciągu pięciu dni 21 pątników pokonało niemal 150 km – z Lipníka nad Bečvou przez Svatý Kopeček, Ołomuniec, Křtiny do Brna, modląc się w sposób szczególnie o dobre przygotowanie i duchowe owoce Świątowych Dni Młodzieży w Krakowie w 2016 r. Patronat nad pielgrzymką objęli ks. kardynał Stanisław Dziwisz oraz ks. biskup Damian Muskus OFM – Koordynator Generalny Świątowych Dni Młodzieży «Kraków 2016». Organizator: Bractwo św. Jakuba Ap. w Więclawicach Starych.

7 lipca 2015 r.: po długiej ciężkiej chorobie, w wieku 60 lat zmarł Mieczysław Winiarski, znakomity przewodnik górski, krajoznawca, turysta, zdobywca Korony Gór Polskich, znakarz Małopolskiej Drogi św. Jakuba, z Sandomierza do Krakowa oraz Lubelskiej Drogi św. Jakuba z Lublina do Sandomierza, autor przewodnika *Małopolska Droga św. Jakuba* (wspólnie z Wiesławem Grdeniem i Markiem Łygasem).

8 lipca 2015 r.: podczas 38 sesji Komitetu Światowego Dziedzictwa UNESCO, która odbyła się w dnach 28 czerwca – 8 lipca 2015 r. w Bonn na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO wpisano (poszerzono wpis) cztery odcinki Drogi św. Jakuba na terenie Hiszpanii – w sumie ponad 1500 km *Camino de Santiago: Camino Primitivo* (rozpoczynające się w Oviedo), *Camino Costero* – czyli Drogę Przybrzeżną (936 km), *El Camino vasco-riojano* (szlak rozpoczynający się w La Rioja i prowadzący przez Kraj Basków) oraz *Camino de Liébana*.

Należy przypomnieć, że szlak pielgrzymkowy do Santiago de Compostela na terenie Hiszpanii został wpisany na Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO już w roku 1993 roku. Z kolei w 1998 r. na listę UNESCO wpisano *Camino de Santiago* przechodzącą przez Francję.

11–12 lipca 2015 r.: przejście Jasnogórską Drogą św. Jakuba. Organizatorzy: Górnośląski oraz Zagłębiowski Klub Przyjaciół Camino.

13 lipca 2015 r. – po 119 dniach wędrówki Drogą św. Jakuba (około 3 900 km) do grobu św. Jakuba w Santiago de Compostela dotarł Marek Kamiński zdobywając tym samym swój metaforyczny Trzeci Biegun.

15–25 lipca 2015 r.: wakacyjny projekt dla młodzieży z województwa kujawsko-pomorskiego pn. „Camino – u korzeni Europy. Tradycja i nowoczesność”. W projekcie uczestniczyło ponad 30 młodych osób, którzy

przez kilka dni wędrowali Drogą św. Jakuba na terenie Hiszpanii. Celem projektu jest poznanie kulturowego dziedzictwa *Camino de Santiago* prowadzącego również przez Kujawy i Pomorze, a także promocja europejskiej trasy kulturowej poza granicami Polski. Projekt został sfinansowany oraz zorganizowany przez Marszałka Województwa oraz Fundację „Pro Futuro Theologiae” działającą przy Wydziale Teologicznym UMK.

19 lipca 2015 r.: Pielgrzymka Beskidzką Drogą św. Jakuba z sanktuarium Matki Bożej na Górcie w Szczyrku do sanktuarium Matki Bożej w Rychwałdzie. Organizator: Bractwo św. Jakuba w Szczyrku.

25 lipca 2015 r.: I pielgrzymka Lwowską Drogą św. Jakuba na trasie Lwów – Gródek Jagielloński.

25–26 lipca 2015 r.: obchody święta Patrona Pielgrzymów – św. Jakuba Starszego Apostoła na Lubelskiej Drodze św. Jakuba pn. „24 godziny dla św. Jakuba”. Po Mszy św. odprawionej w dniu 25 lipca w Bazylice oo. dominikanów w Lublinie, na lubelski odcinek Szlaku Jakubowego wyruszyła grupa indywidualnych pielgrzymów. Obchody Święta Pielgrzymów zakończyły się 26 lipca Mszą św. w intencji pielgrzymów jakubowych odprawioną w kościele pw. św. Jakuba przy klasztorze oo. dominikanów w Sandomierzu.

26 lipca 2015 r.: otwarcie tuligłowskiego odcinka Podkarpackiej Drogi św. Jakuba *Via Regia*.

The Way of St. James in Poland. Calendar of events: January – July 2015

Summary

This almanac comprises all the significant events connected with the cult of St. James the Apostle in Poland and Polish sections of the *Camino de Santiago* that took place between January 2015 and late July 2015 and which were connected with the cult of St. James the Apostle in Poland, and with the Polish sections of the *Camino de Santiago*.

Franciszek Mróz, dr
Instytut Geografii
Uniwersytet Pedagogiczny
Kraków
Archicofradía Universal del Apóstol Santiago
Bractwo św. Jakuba Apostoła
Więclawice Stare

